

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Ce să facem?

Această întrebare mi-a pus-o, deunăzi, un tânăr preot care abia de 4—5 ani a ieșit din seminar.

— Învățătorul îmi e mobilizat, școala stă pustie, oamenii s năcăjiți de nu mai știu de capul lor, eu sunt sărac și nu pot sta de școală, căci trebuie să-mi văd de puțina economie, — ce să fac în împrejurările acestea? Dă-mi un sfat!

Mai întâi voiam să-i spun scurt: — «Știi bine că prin ordinul consistorial Nr. 9655 a. c. preoții au fost strict îndatorați să suplinească ei în școală pe învățătorii mobilizați, fără să aibă drept a cere pentru aceasta remunerație», — dar apoi mi-am dat seama că pe calea aceasta n'aș fi ajuns să conving pe tânărul preot despre datoria ce o are. Ce efect putea să aibă invocarea unui ordin asupra unui om, al cărui suflet e cuprins din toate părțile de desperare și de neînțelegere?

Și, în loc se invoc ordinul, i-am zis: «Părinte! Vremurile cari le-am ajuns, sunt pentru toți atât de grele, cum n'au mai fost niciodată. Sunt grele pentru milioanele de soldați, cari în bătaia gloanțelor dușmane trebuie să îndure trigul și foamea și osteneala și fiorul morții — și gândește-te că între aceștia sunt și mii de învățători, între cari și al Dtale! — sunt grele pentru soțiile rămase fără sprijin acasă și pentru copiii cari vor rămânea, poate, orfani, — sunt grele pentru săteanul care nu mai are vite de lucru și pentru orașanul dimis din fabricile cari nu mai au pentru cine lucra deocamdată, — sunt grele pentru mamele cari așteaptă zi de zi cu o înțordare crescândă știri, dela fiii lor de cari n'au mai auzit nimic, și sunt grele pentru cei cari află că iubii lor nu se vor mai întoarce niciodată de pe câmpul de luptă, unde au murit ca eroi, — sunt grele pentru mai marii oștirilor, sunt grele pentru ministrii, pentru regi și pentru împărați. Cu ce drept aștepti Sf. Ta, ca aceste zile, grele pentru toată lumea, să fie ușoare pentru Sf. Ta? Când greutățile tuturor sunt mai mari decât ale Sf. Tale, de ce aștepti ca ale Sf. Tale să înceteze cu totul, să nu mai existe de loc? De ce am învățat noi istoria Testamentului vechiu și istoria Testamentului nou, de ce am învățat Dogmatică și Morală, de ce am învățat atâta carte și știință? Pentru ca să nu găsim în ele nici în zile grele ca acestea un razim? Dacă desperăm noi, cari în cultură ar trebui să vedem o putere sufletească, un razim pentru cele mai grele încercări, atunci trebuie să zicem că cultura nu e o fericire pentru noi, ci o nefericire. Nu te lăsa răpit de greutățile zilei și ale vremii, ci punându-te pe un punct de vedere moral mai înalt, stăpânește-ți durerea și stăpânește-o pe-a tuturor acelor cu cari vii în contact. Ești părinte sufletească al mai multor sute de oameni, cari acum sunt mai

năcăjiți decât oricând. Ce se va alege de aceștia, dacă Sf. Ta ți-ai pierdut busola de orientare? Fii sufletește mai presus de ei, fii sfătuitorul, fii mângăitorul, fii ajutorul, fii luminătorul lor! Acum se cere aceasta mai mult decât în întreaga viață a lor și a Sf. Tale. Când e primejdia mai mare, atunci trebuie să aibă conducătorii mai mare prezență de spirit. Îți stă goală școala, și copiii stau de geaba pe acasă, sălbătâcindu-se? Gândește-te — nu la ordinul consistorial Nr. atâta — ci la acei bieți copii, cari nu sunt de vină la războiul cumplit de azi, cari nu sunt de vină că învățătorul lor e dus să lupte pentru țară, cari nu-și pot da seama de pierderea cea mare pe care o îndură nemergând la școală în timpul acesta, — gândește-te apoi că acești copii nenorociți sunt copiii parohienilor Sf. Tale și sunt parohienii Sf. Tale de mâne. Ce vor zice aceștia mâne poimâne, când își vor putea da seama de împrejurările de acum: iată preotul nostru nici habar n'a avut de noi, când n'aveam învățător și când Sf. Sa avea și poruncă să ne învețe, ne-a lăsat neluminați, nu i-a fost milă de noi, ci și-a văzut numai de sufletul lui. — Și atunci toate cuvintele pe cari le vei ceti Sf. Ta din Liturgier și din Molitvelnic, vor face asupra lor numai impresia unor cuvinte goale, și parohienii Sf. Tale vor fi niște oameni fără credință adevărată, — căci credința fără fapte moartă este, — vor fi niște egoiști, împotriva cărora te vei plânge — zadarnic — cu orice prilej.

Sfatul meu e să te duci deci acasă și mâne, după slujbă, să le vorbești oamenilor despre datoriile mari pe cari le avem cu toții cei cari am rămas acasă, față de țară, față de noi înșine. Și ca să fii cel dintâi în sat întru împlinirea datoriei, adaogă la sfârșit că a doua zi toți oamenii să-și trimită copiii la școală, pentru că ei nu pot rămânea nici în vremea asta fără învățătură și fără bună creștere. Și deoarece învățătorul e dus pe câmpul de luptă, ca să-și facă datoria față de țară, iată Sf. Ta iai asupra-ți să le fii însuși învățător, până se va isprăvi războiul. Sf. Ta vrei să fii, acum în vremurile acestea, mângăitor și ajutor al mai multora decât în alte vremuri; vrei să fii adevăratul părinte al tuturor, mic și mare, pentru că prin aceasta să faci cu puțință trecerea cu mai puține greutăți peste aceste vremuri cumplite.

Fa așa și vei da prin aceasta cea mai bună educație creștinească și omenească tuturor credincioșilor Sf. Tale, iar Sf. Ta vei avea cea mai mare liniște și mulțămire sufletească. Și a doua zi du-te la școală — unde te trimite și porunca consistorului, care trebuie să vie după porunca conștiinței Sf. Tale. — Împarte-ți lucrurile așa ca să poți ținea în fiecare zi cel puțin 2—3 ore școală cu copiii; învață-i frica lui Dumnezeu, dă-le știință și fă tot ceea ce-ți va sta în puteri pentru micii copilași. Nu vei putea face cât cer legile și regulamentele școlare? Nu-i

nimic! Fă însă cât cer trebuințele actuale și cât poți într'adevăr, pe conștiința Sf. Tale.

Aceasta să o faci!

Dr. Onisifor Ghibu.

Împrumutul de războiu ungar.

Ministrul de finanțe va face în timp apropiat emisiunea unui împrumut în scopul procurării sumelor necesare pentru trebuințele războiului. S'a luat în vedere emisiunea unei rente de stat, cu o dobândă de 6%, liberă de dare, care se va face în calea subscripțiunii publice și exclusiv numai pe teritoriul țărilor de sub sfânta Coroană ungară, apoi al Bosniei și Herțegovinei. Ministrul de finanțe să adresează deci direct către public, cum s'a făcut aceasta și în imperiul german, iar suma emisiunii de împrumut se va stabili pe baza rezultatului subscripțiunilor publice.

Subscripțiunea va începe probabil săptămâna viitoare. Ca locuri pentru subscripțiune vor figura toate casele statului și oficiile de dare, cassa de păstrare a poștelor și oficiile ei de mijlocire, cum și toate institutele de bani din patrie, cari vin luate în considerație.

Conform prospectului, prețul de subscripțiune va fi pentru un nominal de câte 100 coroane, C. 97.50, cari se vor achita imediat la subscripție. Primul coupon al obligațiunilor ajunge să se plătească deja la 1 Maiu 1915. Subscribentul nu este obligat să restituie interesele curente dela 1 Noemvrie până în ziua subscripției, așa, că de pildă dacă subscripția s'a făcut la 23 Noemvrie, aceasta înseamnă pentru subscribent o economisire de 38 fileri, adică cursul efectiv de emisiune este pentru el 97 cor. 12 fil. ceea ce corespunde unei dobânzi de 6.18%.

Pentru achitarea prețului la obligațiunile subscrise se face, la subscripții cari trec peste 100 coroane, o modalitate de plătire avantajoasă, în felul, că se vor putea depune drept cauciune la subscripție numai 10% din valoarea nominală semnată, fie în bani gata, fie în hârtii de valoare. Suma semnată se va achita pe urmă în felul, că patruzeci procente se vor plăti în cursul unei luni dela ziua publicării invitării la subscripție, iar celelalte 60 procente se vor plăti în decursul altei luni, în două rate egale. Cauțiunea se va socoti la achitarea ultimei rate, respective se va restitui. De oarece această modalitate de plătire favorizată înseamnă o economisire de interese de 50 fileri pentru fiecare valoare nominală de 100 coroane, se stabilește pentru obligațiunile semnate în chipul acesta un preț de subscripție de 98 coroane după fiecare nominal de 100 coroane. Afară de prețul de subscripție nu este admis a se calcula în sarcina subscribentului nici interese curente și nici proviziune.

Acel subscribent, care își clauzează obligațiunile ce le-a semnat și nu resiliază clauza în decurs de cinci ani, poate să-și abzică pretensiunea bazată pe obligațiune cel mai târziu la 1 Noemvrie 1919, și anume, pe un timp de abzicere de un an, calculat dela această zi, pentru replătire. Ministrul de finanțe își rezervă dreptul de o abzicere de trei luni a împrumutului pentru replătirea întreagă sau parțială în valoarea nominală. Abzicerea însă nu se va efectua înainte de 1 Noemvrie 1920.

Pentru plătirile făcute asupra împrumutului, se pot folosi prin transmitere, cu *ținerea termenului de abzicere*, și sumele plasate înainte de 1 August 1914 în libele de depuneri sau în cont-curent, sume cari de altcum sunt supuse moratorului. Aceia, cari doresc să-și folosească depunerile spre acest scop, pot se face subscripțiile până la suma deplină a depunerilor lor, prin mijlocirea respectivului institut. Aceste institute, întrucât nu sunt ele singure autorizate a primi subscripțiuni, vor putea face socoteala referitoare la efectuarea plăților din depuneri cu vreunul din oficiile autorizate pentru primirea de subscripțiuni.

Asupra obligațiunilor ce se vor emite, și anume, atât asupra celor libere, cât și asupra pieselor clauzulate, banca austro-ungară și cassa de împrumut pentru războiu vor acorda împrumuturi în etalonul oficial pentru escontul de cambii, care de prezent face 5½%, și vor aplica acest procent favorizat cel puțin în decurs de un an. Se vor putea da și avansuri pe efecte cu un procent favorizat, adică cu o dobândă de ½ la sută mai mică decât etalonul normal, deci de prezent pentru cea mai mare parte a efectelor de stat cu 5½%, iar pentru alte valori corespunzătoare cu 6%, întrucât suma ridicată va servi pentru subscrierea la o nouă emisiune. Obligațiunile noului împrumut de rentă atât centrala băncii austro-ungare, cât și filialele ei, cum și institutele de bani din capitală, însărcinate cu plățirea cuponilor, — le vor păstra în mod gratuit până la sfârșitul anului 1915.

În vederea, ca să se poată face posibilă semnarea acestei emisiuni, făcute exclusiv pentru scopuri de războiu, și pentru oamenii din popor, se va stabili valoarea nominală a celei mai mici obligațiuni în suma de 50 coroane.

Condițiile avantajoase ale împrumutului, situația favorabilă a pieței de bani, și recunoașterea, că participarea cât mai mare la semnarea împrumutului servește, pe lângă interesele particulare, și interesul public în mare măsură, sunt o cheazășie, că în rezultatele finale ale subscripției asupra acestui împrumut, făcut exclusiv în patrie, puterea economică a țării se va pronunța în chipul cel mai impunător.

Declarațiile Episcopului

Dr. Vasile Hossu.

Cu privire la schimbul de scrisori dintre domnul ministru-president, conte Ștefan Tisza și înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan Mețianu, Preasfinția Sa, Episcopul Gherlei Dr. Vasile Hossu, a făcut în fața unui redactor dela «Keleti Értésítő» următoarele declarațiuni:

«Împărtășesc pe deplin vederile Domnului Arhiepiscop și Mitropolit Mețianu și mă alătur la declarațiunile sale. Ca Arhiepiscop al bisericii mele, care 'și iubește cu entuziasm poporul, am cetit cu vie bucurie și cu satisfacție cuvintele calde de recunoștință, cu cari onorează domnul ministru-president ținuta vrednică de toată lauda din actualele evenimente războinice a Românilor din Ungaria. O astfel de declarație, venită dela loc competent, va provoca efectul cel mai bun în cercurile întregii români; căci știm doară, la ce suspiciuni a fost espusă neconținut româniștea din patrie. O astfel de recunoaștere a fost deci și necesară, tocmai ca satisfacție față de suspiciunile acelea, dar și pentru aceea, ca acolo jos, la periferii, se încete de la sine volnicile singuraticelor organe subalterne, cari și acuma află de bine, dea mironia trădătorilor printre Români, cu toate, — și aceasta pot se o spun cu fruntea ridicată — că sub durată întregii crize n'a căzut nici măcar umbra de insuficient patriotism asupra nici unui singur Român.

Văd deci în recunoașterea domnului ministru-president, nu remunerarea unui merit, pentru că a fi patriot și a avea atitudine patriotică nu e merit, ci satisfacția dată față de suspiciuni, și o apărare față de eventuale volnicii ale autorităților, precum și față de eventuale noue acușțiuni.

Cu reformele puse în vedere pentru viitor nu se poate nime ocupa în mod meritorial, pentru că scrisoarea ministrului-prezident stabilește cadrele generale și direcțiile generale, iar fără a cunoaște amănunțele, nu se pot face declarațiuni. Ce poate fi însă constatat, este: că aceea ce spune scrisoarea, e recunoașterea, că dispozițiile puse în vedere în cursul schimbării de idei din urmă n'au fost suficiente, și că fără sguduirea unității și a constituției statului, se poate merge mai departe. Chiar și stabilirea aceasta înseamnă un pas însemnat spre rezolvarea definitivă. Declarațiile domnului ministru-pre-

sident conțin deci speranța într'un viitor mai bun, și aceasta va trebui să fie de o eficacitate oarecare și la aceia, cari și în politică sunt aderenți ai evoluțiunii naturale. Pentru întărirea în sperarea unui viitor mai bun, e acomodată și persoana domnului ministru-president care, precum e în deobște cunoscut, și-a stabilit ca o problemă a vieții sale restabilirea înțelegerii între poporul maghiar și cel român, și dela care putem aștepta cu toată siguranța, că va împlini promisiunea făcută. La împlinirea acestei munci nobile, care reclamă multă statornicie, multă răbdare și mai ales multă iubire, sunt aplecat și eu să întind mână de ajutor, și tocmai de aceea voi sprijini cu toată plăcerea această acțiune, ca o acțiune care pune temelile unui viitor mai bun și mai fericit».

Răniții nostri.

Diavol scrisoare particulară, primită dela doamna Alexandrina Motheu, cândva membră distinsă a societății române din Sibiu, iar de prezent domiciliată în Zagreb, capitala Croației, eștragem următoarele părți:

«Primele regulat numerii din prețuitul Dvoastre ziar, trimiși pe seama răniților români de aici, și vă mulțumesc profund pentru deosebitul simț de jertfă față de bravi și sermanii nostri răniți, cărora le faceți un bine mare, de nedescris, aici, unde sunt cât se poate de nefavorabil plasați, căci câte 2—3, sau și numai câte unul, se află adeseori așezat în salele cele mari ale spitalelor, printre camarazi de alte limbi, printre străini. Cu personalul de îngrijire, cu medicii, cu damele de caritate din jurul lor, nu se pot înțelege, pentru că nime nu le cunoaște limba. Alergam deci noi, cu dragostea de neam, dela un spital la altul, și facem pe interpetele, pe corespondente e, pe conferențierele, ba ne mai și certăm ici-colea cu îngrijitorii și cu medicii, când ni se pare că se face nedreptate. Și suntem puține, trei ființe, eu și ficele mele. Eu însă bătrână, bună numai să le dau vorbe calde, încurajatoare, și ajutorul penei mele la scris, pentru „cei de acasă”.

Le mai dau apoi glasul meu la cetit, când se adună toți reconvașcenții într'o sală, dându-se cuvântul de ordine: „Hăideți toți, că ne-a venit mama să ne cetească...” Și cum ascultă dragii de ei, junii români, urmași de împărați!... Când sunt gata cu cetitul, bieții răniți își arată recunoștința prin intonarea unor doine frumoase, pe cari de mult nu le-am auzit!... Lăcrimez și zîmbesc deodată, și numai Dumnezeu știe ce e în inima mea și a ficelelor mele, streine și noi toate aicea!...

Mai este aici și un domn român, inginerul Andreiu, care încă vine pe la bolnavi și le aduce ziarul „Românul”. Suntem deci patru suflate calde românești aici, dar răniți sunt mulți, și noi averi nu avem, ca să le putem face înlesniri și de altă natură, împlinindu-le unele dorințe legate de cheltuieli, pe cari atât de cu drag le-am face, dacă s'ar putea. Cu foi însă, cu broșuri, cu cărți de rugăciune și cu dragostea caldă românească căutăm să le alinăm durerea și

să le resfirăm gândurile grele. Iar la aceasta ne ajută și Dvoastră, cei dela „Telegraful Român”, trimițându-ne foaia regulat în mai multe exemplare și trimițându-ne și cărțile de rugăciune, cu cari, ascunse în sân, pleacă de aici cei vindecăți.

Multe: „Alduească-i Dumnezeu” și: „răsplătească-le maica sfântă”, vi le transmit eu, așa cum le primesc dela bravi nostri soldați răniți!... Impresiile câștigate și multele amănunte auzite, vi le voi comunica după legarea păcii, — care de Dumnezeu se nu întârzie mult, — când va fi și gura și pana mai slobodă”....

Răsboiul.

Trupele noastre din Sârbia au luat cu asalt, în dimineața zilei de 10 Noemvrie, înălțimile dela Misar, nu departe de Șabaț, după o luptă grea de patru zile, care a cerut mari jertfe și dela noi. Dușmanul a trebuit să se retragă. Trupele noastre înaintează apoi pe teritor sârbesc și pe linia Loznița-Crupanj. Intre zilele din 4 până în 10 Noemvrie ai noștri au luat dela Sârbi 16 mitralieze, 28 de tunuri, un steag, și multă muniție. Peste patru mii de soldați sârbi au ajuns în captivitate la noi.

Din Galiția vine știrea, că Rușii înaintează pe locurile prășite de trupele noastre, cari se grupează de nou, fără a fi superate de dușman. Rușii au încunjurat de nou fortăreața Przemisl, cu scop de a o lua cu asalt.

În Franța și în Belgia Germanii vreau să forțeze, pe semne, lupta decisivă. Dau asalturi pretutindenea și după cum spun telegramele, cu bun succes. Atât Francezii cât și Belgienii ar fi avut mari pierderi. De sine înțeles, că și Nemții. Din Constantinopol încă vin știri despre învingeri. Trupele turcești silesc pe cele rusești să se retragă. O mare pierdere a avut Germania pe mare. Micul vaporas „Emden”, care a scufundat foarte multe vapoare engleze, a fost nimicit de dușmani. S'a scufundat și el în mare.

Spitalul ambulant.

Primum din Viena informația următoare:

Spitalul ambulant, dar generos și folositor, oferit de A. Sa Imper. Arhiducele Franz Salvator, e în deplină activitate. Compus din un șir lung de vagoane, e deplin provăzută cu toate cele ce știința modernă a descoperit mai avantajos pentru îngrijirea și operațiunile trebuitoare răniților. Spitalul își face acum cursele regulat, merge din Viena ca să adune răniții de pe câmpurile de război și să-i aducă în capitală.

Fără întrerupere în mersul său, în tren se fac cele mai grele operațiuni și ampu-

¹ În toată monarhia, pe la diferitele spitale, o împărțim în 250 de exemplare gratuite.

Redacțiunea.

țări de cătră celebrul chirurg, Dr. Werner. Comandant al acestui Spital ambulant este Domnul major Emil Paskovits, din garda arcierilor a M. Sale Impăratului.

Sibiienii vor fi mândri de a afla din cele mai însemnate zăre din capitala monarhiei, cu ce mare zel, inteligentă, conștiință și abnegațiune domnul comandant Paskovits își îndeplinește delfica și periculoasa misiune. Vor fi mândri, fiind că distinsul major este concetățeanul lor și e Român de mamă.

Mama domnului Paskovits, doamna Ioșefina Paskovits, a fost ficea bine cunoscutului consilier guvernial Paul Dunca de Sujó, proprietar sibiian.

Pe lângă toate laudele ce le aduc dui major Paskovits zărele vieneze, ca „Fremdenblatt”, „Neue Freie Presse”, „Tagblatt” și a. pentru serviciile însemnate ce le aduce în prezent armatei, ele nu tocetează a releva recentele sale succese literare. Cu ocaziunea aniversării de 150 de ani de la înființarea gardei imperiale de arcieri sub Maria-Teresia, dl major Paskovits a publicat adeci „Istoria gardei” într'un volum în cuarto, unde erudițiunea fondului, eleganța stilului, luxul tiparului și perfecțiunea ilustrațiilor se întrec între ele și fac din acea carte un rar juvaer bibliofil adănc apreciat de cunosători și pentru publicul cetitor de eminent interes.

Ca semn de distingere particulară, dl major Paskovits a primit ordinul „Francisc Iosif”.

Dela sate.

Înmormântarea preotului Vasile Henția.

Părintele Vasile Henția din Saracseu, tractul Albei Iulii, a reposat în Domnul în 16/29 Octomvrie a. e. și a fost așezat la loc de odihnă în 18/31 Octomvrie. a. e. Era atăcat de un morb, care își cerea victimele sale deodată cu căderea frunzelor din codru. S'a mutat deci în patria cea sfântă și dreaptă pentru toți.

Abia împlinise al 34-lea an al vieții, al 18-lea an al căsătoriei și a preotiei. A lăsat în mare jale pe preoteasa sa, Zina n. Grecu și 5 copilași.

Părintele Vasile Henția a fost un preot forte harnic; în comuna Saracseu în scurt timp a zidit o frumoasă școală confesională, deși comuna are numai vreo 70 familii cu stare mijlocie, dar reposatul a știut să-i însuflească pe toți pentru scopuri sublime; a alergat în dreapta și în stânga, a scris la cei cunoscuți, a stăruit, a muncit, însuși a jertfit câștigul său pentru înaintarea comunei. A cumpărat un domeniu feudal, parcelându-l locuitorilor, a zidit biserica nouă frumoasă, înpunătoare, toate numai prin munca lui neobosită. Zelu lui pentru înaintarea comunei a fost cu mult mai mare, decât să se fi cruțat cel puțin pe sine însuși; după ce a jertfit tot, în urmă a căzut însuși jertfă singuraticiei sale. Acum, după ce a făcut tot, în o comună cu puțină stare materială, prin o stăruință de fer, acum, când era să fie liniștit și se trăiască puțin și pentru sine, pentru creșterea familiei, a plecat dintre cei vii, căci „când dobândim lumea, atunci în groapă ne salașluim.” Dar numele său va rămânea totdeauna contopit cu existența comunei Saracseu.

Actul înmormântării l'a condus părintele protopop al Albei Iulii, I. Teculescu,

un sprijin, și aștepta în liniște hotărârea aceluia, care singur să ne scape din acest pericol înfricoșat. Fără răsunet ne uitam la lupta elementelor, și observam efectul loviturilor, cari urmau iute una după alta, catargele se mișcau, și trosneau încât ne era teamă în fiecare moment, că cade preste noi, dar nu eram în stare să facem nimic.

Cu toate că furtuna se mai potoli pe la orele 4, totuși vânturile urlau cu așa tărie, încât răsturnară corăbiile pe o latură, și amenință să smulgă pânzele. Acestea din norocire erau nouă de to, căci altcum n'ar fi putut suporta vântul cel puternic.

În acest timp Terror ajunsese așa aproape de noi, încât se afla la înălțimea unui val, pe când Erebus îi urma îndată pe celalalt. Valea cea adăncă între ele era umplută de o masă grea de gheață. Și când corăbiile se confundau în aceste abisuri, dela cârma uneia se putea vedea numai vârful catargului dela cealaltă. De aici se poate înțelege, ce valuri uriașe veneau asupra noastră, și în ce stare periculoasă ne aflam.

Cu începutul se făcu noapte, care-și aruncă umbrele mari asupra acestui spectacol. Starea noastră deveni și mai desperată și mai lipsită de speranță. În orele ultime căzuse zăpadă deasă. Cătră miezul nopții încetă ninsoarea, și vântul venia din spre apus așa, că marea începu a se liniști.

Corăbiile noastre cele bune avură să supoarte încă multe lovituri puternice, sub

FOIȘOARĂ.

Spre polul sud

de Mateiu Voileanu.

(Urmare).

Ne mai putând străbate spre sud, iau direcția nordică și în 6 Aprilie 1841, sunt de nou în apele tasmanice.

Cătră sfârșitul lunii Noemvrie (25) ia din nou curs spre sud. În 18 Decemvrie este strâns între sloi de gheață. Anul nou 1842 trece cercul polar. În anul acesta însă referințele de gheață erau diferite de cele ale anului trecut. În 10 Ianuarie se ridică furtuni și corăbiile se trezesc asvârlite la 59° l. s. S'a început o luptă crâncenă cu elementele, luptă crâncenă, de care omul nu-și poate face închipuire. Ca pildă dam o icoană din scrierile lui Ross, despre furtunile peste cari a trecut.

Ceață deasă învăluia cele două corăbii, și sub ele ferbeau și ciocoteau valurile așa, că în fiecare moment puteam fi pregătiți la o ciocnire vehementă. Se așezară corăbiile pe ambele părți ale unui puternic sloi de gheață și astfel câștigară încetva siguranță. În 18 Ianuarie se ridică însă un puternic vânt dela sud, care pe la miezul nopții se schimbă într'o furtună din spre nord-vest, și acum situația deveni foarte critică.

Toate legăturile se rupseră, și mergeam în voia valurilor. În grabă puserăm pânzele, și ca să nu ne pierdem în negura cea deasă, amândouă corăbiile trebuia să dea dese signale cu pușcături. La adăpostul unui munte cu un diametru de circa 2½ kilometri ne mișcaram ziua întregă, și așteptam timp frumos, ca să ne căutăm un drum cât se poate de bun prin canale. Dar cătră 9 ceasuri seara furtuna de cătră mează-zi văjaia tot mai tare și ne sili să ne restrângem pânzele cât se poate de tare. Într'un moment se umflă marea grozav și apa trecu peste cei mai înalți sloi de gheață. Acum nu mai puteam stăpâni corăbiile, și furăm munați în sloi de gheață. Pe la miezul nopții eram încunjuși de o mare de sloi tari ca piatra, și vîind sălbatec, pe cari apa ce ciocotea îi arunca de corăbii cu atăta putere, încât tremurau catargele, și amenințau a se frânge și a cădea în mare. Catastrofa părea neevitabilă. Încercăm prin mișcări continue, să ne ferim din calea celor mai mari sloi de gheață, dar nici aceasta nu succedea totdeauna. Chiar dela începutul acestei lupte cu elementele se strică cârma dela Erebus, așa de tare, încât era aproape de nefolositor, și tot atunci ni se raportă, că s'a rupt și cea dela Terror, și fiecare moment o poate smulge.

Speram, că am scăpat de cele mai mari atacuri ale furtunei, dacă ne lăsăm munați de gheață, însă furăm îngelați în speranța aceasta. Oră trecu după oră, fără ca

starea noastră să se schimbe cătuși de puțin, și speranța, că corăbiile vor putea suporta aceasta stare timp mai îndelungat, devenia tot mai slabă. Când masele cele grele de gheață se isbeau de părțile corăbiilor, scărtauau și gemeau corăbiile din toate încheieturile așa, încât și cei mai curajoși se umpleau de groază.

Aș fi foarte nedrept față de camarazii mei, dacă nu le-aș exprima la acest loc cea mai mare admirație pentru curajul dovedit în acest mare pericol. În restimp de 28 de ore starea noastră a fost așa de critică, încât nici un moment nu puteam spera o soluțiune norocoasă. Dar toți la oială ofițeri și matrozii au dovedit tot umplul cea mai mare prezență de spirit, disciplină și curaj, scurt o ținută vrednică de marinarii britanici.

La 2 ore după prânz furtuna ajunsese culmea, și barometrul, care căzuse până la 720 mm. Începu încet să se urce iarăși.

Cu toate că străbătusem mulți kilometri adânc în apă și în gheață, nu puteam încă observa, că s'ar fi liniștit marea. Corăbiile se învârtau încă tot așa de vrășmas și gemeau sub ciocnirile cu sloi cei grei și tari, pe cari valurile înalte astfel li aduna unii peste alții, încât se sfărâmau cu sgomot infernal. Grozava măreție a acestui spectacol nu se poate cuprinde în cuvinte, și și mai puțin se poate descrie sentimentele, de cari au fost stăpâniți în decursul acestei scenarii groaznice. Fiecare își căutase

Blui G. T. în Butene. De aici ziarul se trimite regulat. Credem, că și poșta de acolo îți înmânează regulat numerii sosiți acolo. Gândește-te însă, că prin câte mâini trece ziarul, până ajunge dela poșta de aici, la poșta de acolo. Nu e mirare deci, că câte un număr se pierde pe drum, în vremile de astăzi când poșta nu răspunde pentru nimic. Când nu primești vre un număr, nu ne scrie nouă, ci rechemază-l la poșta de acolo. Sunt tipărituri speciale pentru scopul acesta, pe cari poșta e datoră să ți le pună la dispoziție. Numerii ceruți ți s'au trimis de nou.

Nr. 925/1914 prot.

(599) 2-3

Concurs.

Funcțiunea de învățător la școala elementară gr. ort. română din Merghindeal, protopresbiteratul Agnitei, devenind vacantă cu începerea din 1 Decembrie st. n. a. c. prin iesirea la pensie a învățătorului Zaharie Muntean, — pentru întregirea ei se anunță concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român” cu următoarele emolumente:

1. Salar dela biserică 400 cor. în rate lunare anticipate.

2. 5 stânjini de lemne de foc din pădurea comunală aduse de popor acasă și computate cu 80 cor.

3. Restul până la suma cerută de lege e ajutor dela stat, care, dacă se va pierde din vina învățătorului, comuna bisericească nu se obligă a-l întregi.

4. Locuință la școală constând din 2 odăi, o bucătărie, o cămară, o pivniță și pod și grădină de legumi în mărime de $\frac{1}{4}$ jugăr, sau relativ de 20 cor. Comuna bisericească la altă locuință nu se obligă.

Dela învățătorul ales se cere să conducă elevii și să cânte cu ei în Duminică și sărbători la sf. liturgie în biserică. Dintr-un concurs cei ce vor putea forma cor, vor fi preferați. Se mai obligă se cultive grădina școlii în folosul bisericii și să țină cel puțin de 2 ori pe săptămână sara în timpul iernii școală cu adulții.

Concurenții să înainteze cererile în termenul fixat subscrisului și să se prezenteze în vre o Duminică sau sărbătoare în numita comună la biserică spre a-și arăta desțoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul. Alte condiții vor afla dela subscrisul.

Agnita (Szentágota), 26 Oct. 1914.

În înțelegere cu comitetul comitet parohial.

Ioachim Muntean
protopop.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu.**

Ioan cav. de Pușcariu:

Fragmente istorice

despre

boierii din țara Țăgărașului.

La partea I 40 fileri, la partea II 60 fileri, la partea III 80 fileri, la partea IV cor. 520.

Biblioteca Bunului Păstor,

redactată de Dr. N. Bălan.

Nr. 1.**Taina pocăinții**

Studiu pastoral

de

Ioan Hanzu,

preot ort. rom.

Prețul 50 fil. + 5 fil.

Nr. 2.**Clerul și chestia alcoolismului**

de

Dr. Augustin Egger,

fost episcop de St. Gallen.

Traducere din limba germană

de

Vasile Oana,

absolvent în teologie.

Prețul 80 fil. + 5 fil.

Nr. 3.**La Centenarul Seminarului Andreian**

disertație ținută de profesorul

Dr. Aurel Crăciunescu.

Prețul 50 fil. + 5 fil.

Nr. 4.**Chemarea preoțimii noastre.**

Considerații de actualitate

de mai mulți.

Prețul 70 fil. + 5 fil.

Nr. 5.**Șase predici**

pentru Duminicile Postului mare

și

Un cuvânt

pentru ziua Învierii Domnului

de mai mulți.

Prețul 1 cor. + 5 fil.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu.**

La **Librăria arhidiecezană** în Sibiu se afla de vânzare:

Șasezecișicinci de predici populare

de

Arhim. SCRIBAN.

Edițiunea a III-a. Din nou cercetată, îmbunătățită și întregită. Cu un apendice de trei predici traduse.

Prețul 4 cor. + 30 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

Călințarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.**Biblioteca Teatrală**

edată de Societatea Fondului de Teatru Român

Nr. 28. Teodor Abt, Bucătăreasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Pacățian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patruleguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postuma, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteline, Învingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul mîncinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorei. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I Creangă, de Rada Prișcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dlul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acum:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Poririile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 2—3. M. Demetrescu, Inceputurile Omenirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4—5—6. Ihe N. Geșep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 70 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 7—8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dlul D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51—52—53. Pedagogia și Medicina, Primejdia Alcoolismului și Viceja Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54—55—56. Bulgarii, Folioasele Chemiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 57—58—59. Apărarea Națională, Rușii și Sgarcenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

Nr. 7—8—9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.

Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Iaponeză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 12. Edmond Rostand, Romanticișii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

Nr. 131—132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I—II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 133. B. Constant, Pribeagul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 135. Salukow Șcedrin, Povești. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 136. Al. Cazaban, Rozica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143—144. Camille Cocuan I, Suferințele Vulturășului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocărian, Fără noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emilia Tailler, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Iacoliot, Vânătorii de robi dealungul Nilului albasura. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

Nr. 17. Paul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, la Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Enric IV, istoria anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterluc, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 863—864. Vasile Conta, Incercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 865—866. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și diferite oc. zii. Principii oratorice și modeluri de toasuri, mici cuvântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867—868. Iohn Ruskin, Comori și Grădini, trei conferințe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 869. Ioan Nenițescu, Pui de Lei, poezii Eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotnița. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, romanele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874—875. Paul Bourget, Dureroasa Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876—877. Dem. Mledenovici-Damed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigitatie pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 879—880. Alfred de Musset, Emel na Margot, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 888—889. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 890. C. C. Sallustius, Despre Conjurația lui Catilina, trad. din latinește. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 891—892. I. Budai-Deleanu, Țiganiada, poemă eroic-comică în 12 cânturi. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 893. I. Turghenev, Anciar sau A. borele Morței. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 894. M. Davidescu, La Fântâna Castalei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 895. A. Cehov, Farmacista, romanele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană